

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SV11U Små barns matematik- och språkutveckling, 15
högskolepoäng

Small children's mathematics and language acquisition, 15 credits

Huvudområde

Matematik

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-11-02

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2010

Förkunskaper

Lärarexamen

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs skall de studerande:

- kunna redogöra skriftligt och muntligt för yngre barns begreppsutveckling samt visa förmåga att använda denna kunskap i didaktiska situationer
- kunna redogöra skriftligt och muntligt för yngre barns språkutveckling och utveckling av tal- och rumsuppfattning samt visa förmåga att använda denna kunskap i didaktiska situationer
- ha utvecklat kunskaper om och idéer för förskolans arbetssätt med matematik och språk
- kunna genomföra mindre studier av yngre barns lärande i matematiska och språkliga sammanhang genom att observera, dokumentera och analysera samt utifrån dessa studier kunna dra slutsatser för sitt eget agerande som lärare
- kunna redogöra för grunder i andraspråksinlärning och språkstörning
- kunna redogöra för grundläggande begrepp och teorier om barns matematiska och språkliga utveckling.

Innehåll

Kursen ger en introduktion till små barns begrepps- och språkutveckling. Såväl själva inlärningsprocessen som det vetenskapliga studiet av denna process behandlas. I delkursen *Små barn och matematik* (7,5 hp) fokuseras därutöver främst barns taluppfattning, rumsuppfattning samt arbetsformer i matematik i förskolan. I delkursen

Små barns språkutveckling (7,5 hp) fokuseras främst barns förstaspråkutveckling men även tvåspråkighet, andraspråksinläring och språkförseening berörs. Språkutveckling på olika nivåer – ljudstruktur, ordförråd och grammatik – studeras. I syfte att förena teori och praktik innehåller hela kursen uppgifter och praktiska undersökningar som genomförs i förskolan.

Styrdokumentens roll för undervisning, utvärdering, betydelsen av elevers kulturella bakgrund och genus samt användningen av IKT i undervisningen, kommer att ingå som integrerade delar med kursens ämnesteorier.

Med utgångspunkt från kursdeltagarnas didaktiska och praktiska erfarenheter ska förståelse och kunskap om barns matematik- och språkutveckling fördjupas så att de utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt ska kunna leda, stödja och stimulera barns matematiska och språkliga utveckling.

Undervisningsformer

Kursen är en nätbaserad distanskurs. Undervisningen består av nätdistribuerat material, med stöd av föreläsningar, övningar och obligatoriska seminarier förlagda till lärosätet.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs att studenten uppnått betyget Väl godkänd på minst 7,5 av 15 högskolepoäng.

Examinationen sker via skriftlig tentamen, paper och/eller redovisningsuppgifter.

För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till endast fyra ytterligare tillfällen.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Delkurs 1. Små barn och matematik (7,5 hp)

Analysschema för åren före skolår 6. 2000. Skolverket. 45 s.

Emanuelsson, G. & Doverborg E. 2006. *Matematik i förskolan.* Nämnaren Tema NCM. 109 s.

Emanuelsson, G. & Doverborg E. 2006. *Små barns matematik.* NCM. 190 s.

Heidberg-Solem, I. & Lie-Reikerås, E-K. 2004. *Det matematiska barnet.* Natur och Kultur. 260 s. (urval)

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94. 1994. Skolverket. 15 s.

Läroplan för förskolan Lpfö 98. 1998. Skolverket. 10 s.

Stenciler. Ca 50 s.

Delkurs 2. Små barns språkutveckling (7,5 hp)

Abrahamsson, N. & Hyltenstam, K. 2003. ”Barndomen – en kritisk period för språkutveckling?” I: Bjar, Louise & Liberg, Caroline (red.). *Barn utvecklar sitt språk.* Studentlitteratur, s. 29–56. 28 s.

Bruce, B. 2003. ”’Bokstavsbarne’ och bokstäverna.” I: Bjar, Louise & Liberg, Caroline (red.). *Barn utvecklar sitt språk.* Studentlitteratur, s. 253–274. 22 s.

Hammarberg, B. 2004. "Teoretiska ramar för andraspråksforskning". I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, s. 25–78. 54 s.

Håkansson, G. 1998. *Språkinläring hos barn*. Studentlitteratur. 132 s.

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94. 1994. Skolverket. 15 s.

Läroplan för förskolan Lpfö 98. 1998. Skolverket. 10 s.

Nettelbladt, U. & Reuterskiöld Wagner, C. 2003. "När samspelet inte fungerar – pragmatisk språkstörning." I: Bjar, Louise & Liberg, Caroline (red.). *Barn utvecklar sitt språk*. Studentlitteratur, s. 173–193. 21 s.

O'Grady, W. 2005. *How children learn language*. Cambridge University Press. 240 s.

Söderbergh, R. 1988. *Barnets tidiga språkutveckling*. Gleerups, s. 9–109. 100 s.

Waldmann, C. 2008. *Barns uttalsutveckling*. Institutionen för humaniora, Växjö universitet. 9 s.

Waldmann, C. 2008. *Rätt ord på rätt plats*. Institutionen för humaniora, Växjö universitet. 15 s.

Waldmann, C. 2008. *Hur erövrar barn ett språk?* Institutionen för humaniora, Växjö universitet. 14 s.